

Minder regels, betere zorg?

De gezondheidszorg verstikt in zinloze regels en daar moet geen vergadertijd of onderzoeksgeld in worden gestoken, nee: er moet gehandeld worden want die regels zijn schadelijk voor de zorg. Dat is de boodschap in een opiniestuk van de *grand old man* op het gebied van de kwaliteit van zorg in de Verenigde Staten, Donald Berwick. In de JAMA publiceert hij zijn visie op regels in de zorg, wat de mogelijke effecten zijn en laat hij zien hoe dit kan worden aangepakt. Bijvoorbeeld door een 'Minder regels voor betere zorg'-week te organiseren.

Cedurende een week mochten medewerkers en staf van deelnemende organisaties een simpele vraag beantwoorden: als je één regel onzinnig vindt en direct zou willen afschaffen, welke zou dat dan zijn? Er kwamen vele reacties binnen die samen honderden mogelijk af te schaffen regels opleverden. Al deze regels werden nauwkeurig onder de loep genomen. Wat bleek? Sommige regels (16%) waren geen regels maar gewoontes, vaak gebaseerd op misverstanden. Andere regels (62%) bleken zeer lokaal te gelden en gemakkelijk af te schaffen. En dan waren er nog formele regels (22%) die bij nader inzien onzinnig bleken en leidden tot obstructie van de zorg en onnodige kosten.

MYTHES ONTKRACHTEN

Na deze inventarisatie was het tijd voor actie. Mythes ontcrachten was de eerste en eenvoudigste stap om op misverstanden gebaseerde gewoontes af te schaffen. Bijvoorbeeld het verbod om water te drinken op de zusterpost. Lokale regels waarvoor men geen rationale vond, schafte men zo snel mogelijk af. Het ging daarbij om bijvoorbeeld bezoeken in ziekenhuizen. Bij formele regelgeving zocht men naar de exacte omschrijving van de regels en naar de intentie ervan. Bij regels die op een onnodige manier mensen en middelen belasten en de zorg niet ten goede komen, traden zorginstellingen gemeenschappelijk op richting beleidsmakers.

Berwick noemt een aantal voorbeelden in zijn stuk, waarvan dit de merkwaardigste is. Decennialang tekenden artsen in een Engels ziekenhuis bij binnenkomst een formulier als zij met de fiets waren gekomen. Al die tijd werd dit keurig bijgehouden in boeken, zonder dat iemand er iets mee deed. Planken vol gegevens stonden in de kelder, tot iemand zich hardop afvroeg: waarom doen we dit eigenlijk? Niemand kon hier antwoord op geven. Na enig zoekwerk bleek de regel te stammen uit de Tweede Wereldoorlog en ontstaan wegens de brandstofschaarste. Door met de fiets te komen verdiende

Foto: Shutterstock

Artsen in een Engels ziekenhuis die met de fiets kwamen, tekenden decennialang een formulier. Niemand wist waarom.

men destijds extra bonnen voor andere zaken. Pas kortgeleden schafte het ziekenhuis deze regel af.

Mythes, misinterpretaties, onnodige regels: ook bij ons zijn er vast genoeg zaken die we met een snelle actie kunnen afschaffen. Het aardige van deze aanpak is dat het op elk niveau mogelijk is: van praktijk tot zorggroep tot landelijke actie. Tussen alle themadagen en weken is er vast nog plaats voor een dergelijke *Breaking the Rules for Better Care* week, ook bij ons in Nederland. ■

LITERATUUR

- 1 Berwick DM, Loehrer S, Gunther-Murphy C. Breaking the Rules for Better Care. JAMA 2017;317:261-2.